

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Монументальний живопис	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво	Семестри	1

«КОЛЬОРОЗНАВСТВО»

Семестр I (осінь — зима 2024 р.

01 вересня — 14 грудня

Викладач Силка Євгенія Олександрівна, викладач кафедри МЖ

E-mail Art.pogrebnyak@gmail.com

Заняття За розкладом, онлайн заняття у ZOOM та/або Googl Meet

Консультації Дата проведення узгоджується з групою і повідомляється заздалегідь

Адреса корпус 2, вул. Мистецтв 8

Телефон 066 877 92 91 — Силка Є. О.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття проходять дистанційно за розкладом:

1САММ23 –КОЛЬОРОЗНАВСТВО. ЧЕТВЕР, 9:50-12:20.

Посилання:

<https://us04web.zoom.us/j/74066075498?pwd=i8njdWJdAB31KbYlWul9FM00kBIHtQ.1>

Ідентифікатор конференції: 740 6607 5498

Код доступу: 2sU3k3

Комунікація із викладачем під час занять, або поза заняттями можлива у створеному із групою телеграм-чаті з цієї дисципліни. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем також є електронне листування. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – Живопис); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* – *doc, docx, ілюстрації* – *jpeg, png, pdf*.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Фото робіт з методичного фонду кафедри та мережі Internet.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Гуашеві фарби, клей, нові пензлі різного розміру, папір формату А3 (креслярський та акварельний), планшет 30х40, креслярський набір (циркуль, трикутник, транспортир), металева лінійка 30-50 см, звичайний олівець, гумка, палітра.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є отримання студентами необхідних теоретичних знань з кольорознавства, які розвинуть творчі здібності студентів, сформулюють уміння та навички високо-професійних фахівців у галузі живопису. Сприяє поглибленню знання колористичних відношень.

Лекційний курс передбачає знайомство з основними колірними теоріям, властивостями кольорів та їх взаємозв'язку з середовищем. Акцент робиться на використання колірних гармоній при оформленні екстер'єру чи інтер'єру.

На практичних заняттях студенти мають навчитися бачити та передавати колірні відносини з урахуванням впливу середовища та освітлення.

Отримані знання, навички та уміння допоможуть у вирішенні питань монументально-декоративного оздоблення громадських і приватних об'єктів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- сформувати у студентів стійку мотивацію до вивчення дисципліни та потребу в систематизованих знаннях в галузі кольорознавства;
- сформувати практичні вміння й навички використання відповідних матеріалів при виконанні роботи;
- опанування образотворчих засобів побудови художнього образу за допомогою знання фізичних та психофізіологічних властивостей кольору, розуміння його естетичної, символічної та духовної цінності;
- формування розуміння закономірностей у теорії кольорової гармонії та уміння їх практичного застосування у створенні творів монументально-декоративного мистецтва;
- формування практичних вмінь та навичок виконання творчих робіт в заданому колориті;
- розвиток індивідуальних творчих якостей;
- демонстрації високої художньої культури на підставі ретельного вивчення та аналізу композицій кращих творів українського і світового мистецтва;
- вдосконалення фахової майстерності шляхом виконання творчих завдань за запропонованими темами.

знати:

- назви інструментів та матеріалів, що використовуються в роботі;
- історію виникнення, розвитку та сучасну проблематику кольорознавства;

- основні принципи та закони кольорознавства.
- термінологію досліджуваного предмета;
- основні закономірності фізіології сприйняття кольору;
- фізичні властивості кольору;
- значення тону в образотворчому мистецтві;
- теорію механічного та оптичного змішення кольорів;
- класифікацію кольорів та їх характеристики;
- види контрастів по Іттену;
- теорію кольорової гармонії;
- фізіологію сприйняття кольору, його психологічний вплив на людину.
- основи проектування колірної атмосфери оточуючого простору людини.

вміти:

- працювати з інструментами та матеріалами, які призначені для створення робіт з кольорознавства;
- аналізувати тональність та кольорову палітру мистецьких творів ;
- використовувати класичні аналоги – твори світового мистецтва для розвитку своєї образно-стилістичної ідеї;
- грамотно вибудовувати колірно-тональний лад роботи;
- підбирати колір потрібного тону, насиченості та відтінку;
- створювати дванадцятиколірний хроматичний ряд (спектр);
- використовувати види контрастних проявів за Іттенем;
- створювати різні типи колірної гармонії в залежності від задуму роботи;
- використовувати співвідношення напівтонів, що складають форму предмету, та їх колористичне збагачування;
- використовувати закономірності співвідношення кольорів у реальному просторі (трьохмірному) та на площині (двомірному просторі);
- використовувати закони декоративного та живописного вираження кольору в образно-асоціативній кольоровій композиції;
- проектувати колірний клімат оточуючого простору людини.

мати навички:

- креслення;
- збору підготовчого матеріалу для створення ескізів;
- творчого підходу в розробці ескізів та оригіналів;
- поетапного створення роботи;
- оформлення робіт та організації експозиції.

Дисципліна забезпечує такі компетентності:

загальні компетентності:

- ☐ **ЗК 9** здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ☐ **ЗК 11** здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

спеціальні компетенції:

- ☐ **СК 9** здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності;
- ☐ **СК 13** здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти;\

програмні результати навчання:

- ☐ **ПРН 1** застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу;
- ☐ **ПРН 7** відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом;
- ☐ **ПРН 9** застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни уособлюється в освоєнні кольорознавчих теорій на практиці, засвоєння фізіологічних та психологічних аспектів кольору, вмінні професійно скласти колірні пропорції за умов впливу оточуючого середовища.

Дисципліна вивчається протягом першого семестру 1-го курсу (3 кредитів ECTS, 45 навчальних годин, в тому числі 14 годин — лекційні, 31 — практичні заняття).

Всього курс має 2 модулі та 5 тем.

Осінній семестр:**Модуль 1**

Тема 1. Вступ до курсу. Природа кольору. Фізичні властивості світла та кольору. Ахроматичні та хроматичні кольори. Значення тону. Вправа «Ахроматична розтяжка».

Тема 2. Тон. Тональні відносини. Тональність. Вправа «Пірамідка в різних тональних відносинах».

Тема 3. Колорит. Живописні та декоративні прийоми використання кольору. Психологія кольору. Кольоровий спектр. Вправа «Кольорове коло».

Модуль 2

Тема 4. Різновиди кольорових гармоній. Вправа «Творча робота в різних кольорових гармоніях».

Тема 5. Семантика та семіотика кольору. Колір – засіб творчого, асоціативно - образного мислення. Вправа «Ескіз не складного розпису в інтер'єрі в обраній кольоровій гармонії».

МОДУЛЬ І

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
1-2 тижн.	1	Вступна бесіда, лекція,	Вступ до курсу. Природа кольору. Фізичні властивості світла та кольору. Ахроматичні та	6	Індивідуальні повідомлення	

		практичні заняття	хроматичні кольори. Значення тону. Вправа «Ахроматична розтяжка».			
3-4 тижн.	2	Лекція, практичні заняття	Тон. Тональні відносини. Тональність. Вправа «Пірамідка в різних тональних відносинах».	6	Індивідуальні повідомлення	
5-8 тижн.	33	Лекція, практичні заняття	Колорит. Живописні й декоративні прийоми використання кольору. Кольоровий спектр. Вправа «Кольорове коло».	11	Індивідуальні повідомлення. Модульний перегляд	

МОДУЛЬ II

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
9-12 тижн.	5	Вступна бесіда, лекція, практичні заняття	Різновиди кольорових гармоній. Вправа «Творча робота в різних кольорових гармоніях».	12	Індивідуальні повідомлення	
13-16 тижн.	6	Лекція, практичні заняття	Семантика та семіотика кольору. Колір – засіб творчого, асоціативно - образного мислення. Вправа «Ескіз не складного розпису в інтер'єрі в обраній кольоровій гармонії».	10	Індивідуальні повідомлення. Перегляд	

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота спрямована на практичне опробування та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складається з підготовчого процесу (натягування аркушу на планшет та розкреслення формату) та створення завдань за програмою: тональна шкала, тональні відносини (піраміди), кольоровий спектр, колірні гармонії на основі кольорового спектру, підсумкового семестрового завдання на базі попередніх.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формат семестрового контролю проходить у вигляді онлайн перегляду. Потребує надання фото практичних завдань за темами у хорошій якості.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		незадовільно	0–34	F
	75–81	C		(повторне проходження)		

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання, також представити практичну роботу на етапі створення.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах, при складанні заліків, екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Якщо під час практичного завдання помічено порушення, то студент втрачає право отримати бали.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 1	Тема 1	<i>Виконання оригіналів. Поточний перегляд</i>	0–10
	Тема 2		0–10
	Тема 3		0–20
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 1		Перегляд робіт	0–40

М 2	Тема 4	Виконання оригіналів. Поточні перегляди	0–25
	Тема 5		0–25
	Оформлення експозиції		0–10
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 2		Перегляд робіт	0–60
Загальна кількість балів за семестр		Екзаменаційний перегляд	0–100

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–40
2	Поточний контроль	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Вчасно виконував завдання практичних занять. Відповів на додаткові питання. Оформлення акуратне, копія ідентична до оригіналу.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали. Оформлення акуратне, копія ідентична до оригіналу.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, максимально наближена до оригіналу.
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок.
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з якістю виконання та своєчасністю виконання практичних завдань.
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками, наявні проблеми з якістю виконання та своєчасністю виконання практичних завдань.
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних, виконана не своєчасно.
	0	0	Пропуск рубіжного контролю.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність. Студент під час курсу виконав додаткове практичне завдання або зробив публікацію статті за темою предмету.

Максимальна кількість балів: 5.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова:**

1. Овсійчук В.А. Українське малярство Х-ХVIII століть: проблеми кольору /; Інститут народознавства НАН України. — Львів: [б.в.], 1996. — 479 с.: іл
2. Печенюк Т. Кольорознавство / Підручник для вищих навчальних закладів (Гриф МОНУ) – Київ: «Грані-Т», –2009, –198 с
3. Прищенко С. Кольорознавство: навчальний посібник. – К.: Альтпрес., 2010. 354 с.: з іл.
4. Прищенко С.В. Кольорознавство: навчальний посібник /3-тє вид., випр.ідопovн. К: Видавничий дім «Кондор», 2018. 436 с., 32 іл.
5. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб. / Т. А. Прокопович, О. М. Каленюк, Г. І. Вахрамєєва. – Луцьк: Поліграфічний центр «Друк Формат», ФПО Покора І. О., 2019. – 91 с.
6. Ребекка Етвуд. Пер. з англ. Юлії Максимейко. Життя у кольорі. – К.: ArtHuss, 2020. — 272 с.
7. Сєдак О. І. Запорожченко О. Ю. Колористика інтер'єру: навч. посібник / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту; НАУ. — К: Освіта України, 2011. — 247 с
8. Стефанишин Л. Р. Поліщук Л. К. Практикум. Основи кольорознавства / уклад. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2006. 54 с.: іл.

Допоміжна:

1. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Іттен Йоганнес. Київ: ArtHuss, 2021.136с
2. Color by Betty Edwards: A Course in Mastering the Art of Mixing Colors
3. Color Theory: An Essential Guide to Color—from Basic Principles to Practical Applications
4. Paul Stella. Chromaphilia: The story colour in art. England: Phaidon, 2017. 296p.

Електронні ресурси:

1. Колір і культура, психологія та гендер URL:<https://huss.com.ua/kolir-i-kultura-psihtologiya-ta-hender/>
2. Колір і розміри приміщення URL:
https://ukrainebud.com/article/read/kolir_i_rozmiry_prymishchennya.html
3. Колір створює настрій. Вплив кольору на настрій та атмосферу приміщення URL:
<https://www.alpina.ua/stattja/kolir-stvorjuje-nastrii/>
4. Колірні схеми та інтер'єр URL:
https://eskaro.ua/shkola_krasok/publikacii/poznavatelno_ukr/color_schemes_and_interior_ukr/
5. Особливості впливу кольорів на фізіологічний і психологічний стан людини URL:
<https://labprice.ua/statti/osoblivosti-vplivu-koloriv-na-fiziologichniy-i-psihtologichniy-stan-lyudini/>
6. Посібник щодо значення кольорів. URL:
<https://www.adobe.com/ua/creativecloud/design/discover/color-meaning.html>
7. Психологія кольору URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-z-psihtologii-psihtologia-koloru-119512.html>

8. Психологія кольору в інтер'єрі: як підібрати ідеальну колірну гаму для вашої оселі? URL: <https://homeinteriors.com.ua/psykhologiya-koloru-v-interyeri/>
9. Тріади як схеми гармонійних кольорових поєднань URL: https://fashionista.ua/blog/triadi-yak-skhemii-garmonijnikh-kolorovikh-poyednan-b36.html?srsId=AfmBOoqn2yivN0td-GG5vDp_kaG_B0Tv-F_7ZbpXYw5G4HyxDq1GMOUJ
10. Як правильно поєднувати кольори: Крута універсальна шпаргалка з поєднання кольорів URL: <https://vsviti.com.ua/life/creative/53117>